

פרשת נשא – חמישי

וַיְהִי בַּיּוֹם כָּלֹת מִשֶּׁה לְהַקִּים אֶת־הַמִּשְׁכָּן וַיִּמְשָׁה אֹהֶל וַיִּקְדָּשׁ אֹתוֹ וַאֲתֶּרֶל־כָּל־כְּלָיו וַאֲתֶּרֶמֻזְבָּה וַאֲתֶּרֶל־כָּל־כְּלָיו וַיִּמְשָׁחֵם וַיִּקְדָּשׁ אֹתָם׃

ש"י א ויהי ביום כלות משה (כמדרש רב) "כלת" קצת (רצה) לומר בפתח ולא "כלות" בשווא (דוק) יום הקמת המשכן היו ישראל ככלה הנכנסת לחפה. כלות משה: בצלאל ואהליאב וכל חכם לב עשו את המשכן ותלאו הכתוב במשה, לפי שמסר נפשו עליו לראות תבנית כל דבר ודבר, כמו שהראהו בהר להורות לעושי המלאכה ולא טעה בתבנית אחת. וכן מצינו בדרך, לפי שמסר נפשו על בנין בית המקדש, שנאמר: (תהלים קלב): "זכור ה' לדוד את כל ענותו אשר-נשבע לה' וגו'", לפיכך נקרא על שמו, שנאמר (מלכים א, יב): "ראה ביתך דוד": ביום כלות משה להקים: ולא נאמר "ביום הקים", מלמד, שכל שבעה ימי המלוואים היה משה מעמידו ומפרקו ובאותו היום העמידו ולא פרקו, לכך נאמר: "ביום כלות משה להקים", אותו היום כלו הקמתו, וראש חדש ניסן היה (יטסן ט) בשני נשרפה הפרה בשלישי תהו הנה ראשונה ובשביעי גלח:

ב ויקריבו נשיאי ישראל ראשי בית אבתם הם נשיאי המטות הם העמדים עליהם:

ש"י א הם נשיאי המטות: (ספר שחיר שוטרם עליהם במצרים, והיו מכים עליהם, שנאמר (שמות ט): "ויכר שטרי בני ישראל וגו'". הם העמדים על-הפקדים: שעמדו עם משה ואהרן כשמונו את ישראל, שנאמר (במדבר א): "ואתכם יהיו וגו'":

ב וביאו את-קרבתם לפני יונה ששעגלת צב ושני עשר בקר עגלה על-שני הנשיאים ושור לאחד ויקריבו אותם לפני המושב:

ש"י א שש-עגלת צב: אין "צב" אלא מחפים, וכן (רשעי טו): ובצבים ובפרדים" עגלות מכסים קרויים "צבים". ויקריבו אותם לפני המשכן: שלא קבל משה מידם עד שנאמר לו מפי המקום. אמר רבי נתן: מה ראו הנשיאים להתנדב כאן בתחלה ובמלאכת המשכן לא התנדבו תחלה? אלא, כך אמר הנשיאים: יתנדבו עבור מה שתנדבו ומה שמקשרין אנו משלמין, כיון שראו שהשלימי עבור את הכל, שנאמר (שמות לו): "והמלאכה היתה דים". אמרו: מעתה מה לנו לעשות? הביאו את אבני הששה והמלוואים לאסוד ולחשן, לכך התנדבו כאן תחלה:

ד ויאמר יונה אל-משה לאמר:

ה קח מאתם והיו לעבד את עבדת אהל מועד ונתתה אותם אל-הלוים איש כפי עבדתו:

ו ויקח משה את-העגלות ואת-הבקר ויתן אותם אל-הלוים:

ז את שתי העגלות ואת ארבעת הבקר נתן לבני גרשון כפי עבדתם:

ש"י א כפי עבדתם: שהיה משה בני גרשון קל משל מררי, שהיו נושאים הקרשים והעמודים והאדנים:

ח ואת ארבע העגלות ואת שמונת הבקר נתן לבני מררי כפי עבדתם כיל את-ממר בנאחרן הכהן:

ט ולבני קהת לא נתן כפי עבדת הקדש עליהם בפתח ישיאיו:

ש"י א כי-עבדת הקדש עליהם: משה דבר הקדשה: והארון והשלחן וגו', לפיכך "בפתח ישיאיו":

י ויקריבו הנשיאים את חגבת המזבח ביום המשה אתו ויקריבו הנשיאים את קרבתם לפני המזבח:

ש"י א ויקריבו הנשיאים את חגבת המזבח: לאחר שהתנדבו העגלות והבקר לשאת המשכן, נשאם לבם להתנדב קרבנות המזבח לחנכו. ויקריבו הנשיאים את קרבתם לפני המזבח: כי לא קבל משה מידם עד שנאמר לו מפי הגבורה:

יא ויאמר יונה אל-משה נשיא אחד ליום נשיא אחד ליום ויקריבו את-קרבתם לחגבת המזבח:

ש"י א ויקריבו את-קרבתם לחגבת המזבח: (ובחים כא) ועדין לא היה יודע משה האין יקריבו; אם כסדר תולדותם, אם כסדר המסעות, עד שנאמר לו מפי הקדוש ברוך הוא: יקריבו למסעות-איש יומו:

יב והיה, דמקריב ביוםא קדמא ורבא חד ליוםא, וקרבן ית קרבניהו, לחגבת מדבחה.

יג ויקריבו את-קרבתם לחגבת המזבח: (ובחים כא) ועדין לא היה יודע משה האין יקריבו; אם כסדר תולדותם, אם כסדר המסעות, עד שנאמר לו מפי הקדוש ברוך הוא: יקריבו למסעות-איש יומו:

יד ויקריבו את-קרבתם לחגבת המזבח: (ובחים כא) ועדין לא היה יודע משה האין יקריבו; אם כסדר תולדותם, אם כסדר המסעות, עד שנאמר לו מפי הקדוש ברוך הוא: יקריבו למסעות-איש יומו:

טו ויקריבו את-קרבתם לחגבת המזבח: (ובחים כא) ועדין לא היה יודע משה האין יקריבו; אם כסדר תולדותם, אם כסדר המסעות, עד שנאמר לו מפי הקדוש ברוך הוא: יקריבו למסעות-איש יומו:

טז ויקריבו את-קרבתם לחגבת המזבח: (ובחים כא) ועדין לא היה יודע משה האין יקריבו; אם כסדר תולדותם, אם כסדר המסעות, עד שנאמר לו מפי הקדוש ברוך הוא: יקריבו למסעות-איש יומו:

יז ויקריבו את-קרבתם לחגבת המזבח: (ובחים כא) ועדין לא היה יודע משה האין יקריבו; אם כסדר תולדותם, אם כסדר המסעות, עד שנאמר לו מפי הקדוש ברוך הוא: יקריבו למסעות-איש יומו:

יח ויקריבו את-קרבתם לחגבת המזבח: (ובחים כא) ועדין לא היה יודע משה האין יקריבו; אם כסדר תולדותם, אם כסדר המסעות, עד שנאמר לו מפי הקדוש ברוך הוא: יקריבו למסעות-איש יומו:

יט ויקריבו את-קרבתם לחגבת המזבח: (ובחים כא) ועדין לא היה יודע משה האין יקריבו; אם כסדר תולדותם, אם כסדר המסעות, עד שנאמר לו מפי הקדוש ברוך הוא: יקריבו למסעות-איש יומו:

כ ויקריבו את-קרבתם לחגבת המזבח: (ובחים כא) ועדין לא היה יודע משה האין יקריבו; אם כסדר תולדותם, אם כסדר המסעות, עד שנאמר לו מפי הקדוש ברוך הוא: יקריבו למסעות-איש יומו:

כא ויקריבו את-קרבתם לחגבת המזבח: (ובחים כא) ועדין לא היה יודע משה האין יקריבו; אם כסדר תולדותם, אם כסדר המסעות, עד שנאמר לו מפי הקדוש ברוך הוא: יקריבו למסעות-איש יומו:

כב ויקריבו את-קרבתם לחגבת המזבח: (ובחים כא) ועדין לא היה יודע משה האין יקריבו; אם כסדר תולדותם, אם כסדר המסעות, עד שנאמר לו מפי הקדוש ברוך הוא: יקריבו למסעות-איש יומו:

כג ויקריבו את-קרבתם לחגבת המזבח: (ובחים כא) ועדין לא היה יודע משה האין יקריבו; אם כסדר תולדותם, אם כסדר המסעות, עד שנאמר לו מפי הקדוש ברוך הוא: יקריבו למסעות-איש יומו:

כד ויקריבו את-קרבתם לחגבת המזבח: (ובחים כא) ועדין לא היה יודע משה האין יקריבו; אם כסדר תולדותם, אם כסדר המסעות, עד שנאמר לו מפי הקדוש ברוך הוא: יקריבו למסעות-איש יומו:

כה ויקריבו את-קרבתם לחגבת המזבח: (ובחים כא) ועדין לא היה יודע משה האין יקריבו; אם כסדר תולדותם, אם כסדר המסעות, עד שנאמר לו מפי הקדוש ברוך הוא: יקריבו למסעות-איש יומו: